

Олександр СТРУМЕЦЬКИЙ

аспірант за освітньо-науковою програмою
«Публічне управління та адміністрування», ЗУНУ
Науковий керівник: д.е.н, професор, професор кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ
Руслан АВГУСТИН

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Розвиток територіальних громад у результаті реформи адміністративного устрою в Україні став одним із пріоритетних завдань в загальній системі публічного управління. Проблема в тому, що, надавши значно більші та, потрібно визнати, і кращі фінансово-ресурсне забезпечення, можливості та повноваження, держава не надала відповідних управлінських компетенцій місцевим громадам у частині управління їх соціально-економічним розвитком. Тож уміння ідентифікувати, а також обґрунтувати та впровадити ефективні рішення щодо активізації місцевого економічного розвитку має високий рівень актуальності та методико-прикладної значущості.

До пріоритетних напрямів економічного розвитку громад слід віднести:

- поліпшення якості людського та соціального капіталу громад, насамперед шляхом активізації інформаційно-освітньої діяльності та поглиблення рівня інтегрованості внутрішньо переміщених осіб у соціально-економічне середовище;
- модернізацію інженерної, транспортної та соціальної інфраструктури;
- диверсифікацію напрямів розвитку місцевої економіки на основі підвищення рівня підприємницької активності мешканців громад і поліпшення інвестиційного клімату;
- нарощування фінансово-бюджетної спроможності громад, передусім завдяки залученню нових інвесторів, зокрема з числа релокованих підприємств, і детінізації частини місцевого бізнесу.

При цьому основними інструментами стимулювання місцевого економічного розвитку задля досягнення позитивних зрушень в економічному розвитку територіальних громад за кожним з окреслених напрямів можуть стати:

- міжмуніципальна співпраця;
- залучення міжнародної технічної допомоги;
- державно-приватне (муніципально-приватне) партнерство;
- створення та розгортання діяльності агенції місцевого економічного розвитку;
- формування кластерів у пріоритетних секторах місцевої економіки.

Першочергову увагу доцільно звернути на реалізацію програм міжмуніципальної співпраці, спрямованих на диверсифікацію місцевої економіки та впровадження сучасних інструментів організаційної та інформаційної роботи з представниками підприємницького середовища та мешканцями територіальних громад. Ці програми повинні орієнтуватися насамперед на досягнення таких цілей, як підвищення ефективності використання наявного природно-ресурсного, транспортно-логістичного та людського потенціалу, залучення на територію громад релокованого бізнесу.

Так, важливим інструментом місцевого економічного розвитку, який сьогодні набуває пріоритетного значення для територіальних громад, є міжмуніципальна співпраця, насамперед із сусідніми територіальними громадами. Із першою з них вже зараз розвивається взаємовигідна співпраця в низці секторів місцевої економіки, а друга є пріоритетною з погляду нарощування туристично-рекреаційного потенціалу та ефективності його використання капіталу територіальних громад, активізації підприємницької активності місцевих мешканців і зменшенню рівня тіньової економіки.

Крім того, до пріоритетних напрямів реалізації кластерних ініціатив на території територіальних громад можна також віднести: лісове господарство та деревообробну промисловість, включно з

виращуванням енергетичної деревини; органічне сільське господарство, насамперед тваринництво; транспортно-логістичну сферу.

Результати діагностики ефективності управління місцевим економічним розвитком і стратегічні орієнтири розвитку територіальних громад зумовили необхідність формування стратегічних напрямів управління економічним потенціалом територіальних громад. Такі стратегічні напрями мають бути цілеспрямованими відповідно до цілеорієнтації розвитку територіальних громад, враховувати вплив факторів середовища функціонування, включати комплекс заходів реалізації відповідних стратегічних рішень та контролю їх виконання.

Обґрунтовано необхідність реалізації заходів щодо підвищення ефективності використання економічного потенціалу територіальних громад та управління ним на різних рівнях управління, включно з первинними ланками – суб'єктами господарювання.

Особливу роль в удосконаленні системи управління економічним потенціалом територіальних громад повинна відігравати мотивація населення та власників бізнесу. Економічна участь суспільства є одним із важливих міжнародних принципів місцевого економічного розвитку. Згідно із соціально-економічною природою капітал місцевих громад формують їх члени.

Список використаних джерел

1. Августин Р.Р., Струмецький О.І. Інструментарій управління економічним розвитком територіальних громад: аспект підтримки малого підприємництва. Причорноморські економічні студії. 2024. Вип. 88. С. 59-63. http://bses.in.ua/journals/2024/88_2024/11.pdf
2. Демків І. О., Струмецький О. І. Проблемні аспекти та інструментарій забезпечення економічного розвитку територіальних громад. Бізнес Інформ. 2024. №8. С. 99–104.
3. Августин Р., Демків І. Інструментарій політики розвитку та зміцнення конкурентоспроможності економіки територіальних громад. Modeling the development of the economic systems. 2023. Вип 2, С. 28–33.

4. Августин Р., Демків І. Засоби стимулювання розвитку малого бізнесу як чинника подолання депресивності віддалених населених пунктів територіальних громад. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2023. Вип 3, С. 151-155.

5. Августин Р. Р., Демків І. О. Удосконалення системи менеджменту в органах місцевого самоврядування на прикладі управління розвитком локальних інтегрованих структур. Академічні візії. 2023. Вип 16. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/403> .

Валерій СУХАРСЬКИЙ

здобувач освітньо-професійної
програми «Менеджмент закладів охорони здоров'я», ЗУНУ
Науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ
Олександра ОВСЯНЮК-БЕРДАДІНА

ЗАКОНОДАВЧІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ЛІДЕРСТВА В УПРАВЛІННІ

Лідерство – це серце будь-якого успішного управління. У сучасному світі, де зміни відбуваються щодня, а виклики стають дедалі складнішими, лідерство перестало бути лише набором навичок чи стилем поведінки. Це насамперед відповідальність, здатність приймати рішення в інтересах команди, організації та суспільства. Водночас, ефективність лідерства залежить не тільки від особистих якостей керівника, а й від чітко встановлених законодавчих норм, які регулюють його діяльність і гарантують дотримання правових та етичних стандартів.

Сьогодні керівники не лише виконують функцію управління, але й виступають носіями цінностей організації, формуючи її культуру і напрям розвитку. Проте як забезпечити, щоб їхня діяльність залишалася ефективною, законною і відповідальною?